

UN DOCUMENT INEDIT DIN SECOLUL AL XVIII-LEA PRIVITOR LA SATUL GLODENI — PUCIOASA

DUMITRU STANCU

În majoritate sate moșnenești, de țărani liberi, așezările de pe valea Ialomiței, au intrat cu timpul în conflicte cu boierimea, biserica și stăpînirea, conflicte din care unele și-au pierdut libertatea, altele au rezistat vicisitudinilor și, printr-o luptă acerbă, au învins.

În categoria acestor așezări moșnenești se înscrie și satul Glodeni, aparținînd astăzi administrativ de orașul Pucioasa, care păstrează unele secvențe din aceste realități, mărturie fiind un document inedit, pe care-l redăm mai jos.

Documentul s-a aflat în vitrina muzeistică a Liceului Industrial Pucioasa, achiziționat de cel ce-l face cunoscut prin publicare în această revistă, actualmente aflat la Filiala Arhivelor Statului Dîmbovița — Tîrgoviște. Deși el nu face nicăeri referiri la așezarea Glodeni — Pucioasa, a fost localizat prin identificarea toponimicilor din document cu cele ce se păstrează și astăzi în această așezare. Documentul a fost achiziționat în anul 1969 de la eleva Oncescu Mariana, provenind de la moșul său, Oncescu din Glodeni. El este datat : 1779, iulie 6, scris pe hîrtie, format 35/22 cm, cu litere chirilice și conține două foi, rupt la colțuri, fiind o copie.

„Adică eu Stan și Dan și Nedelcu și Gheorghe, dat-am acest credincios zapisul al nostru la mîna Neacșului Schiopu și la mîna Stancului i la mîna lui Matei feciorul Stancului i la mîna la tot neamul lor precum să se știe că avînd noi moșie și o am răscumpărat-o de la Negoiaș Fusea și să se știe că au fost patru moși și zicînd ca să fie Stancu și Neacșu pã un moș și noi pã trei, zicînd eu, adică Neacșu și Stancul, că să-i aleagă din tot hotarul. I s-au ales acest moș partea care i se va pune și semnile moșii câtă și s-au ales. Să i se știe și semnili moșiei din apa Bezdeadului, în capu Piscului, pe Piscu în sus pînă în pãr. Din pãr, drept în sus, pã unde au fost biserica drept pã pisc în sus pînă în vîrful viei lui Simion, în ulm, iar pã pisc în sus pînă în vîrful Trăistarului, din vîrful Trăistarului pã calea dealului în curmăturișă, unde ese poteca de iese peste Văicioii.

Din muchea Văicioii drept pã muche la vale în jos pînă în fundu Văicioii. Din fundul Văicioii pã ripă în sus spre Dealul Glodeniilor pînă deasupra în calea Proșșanului, pã cale drept la vale, pînă iar în curmătură pã pisc, pînă în vîrful Păișului, din vîrful Păișului drept la vale spre Bezdead, pe lîngă funia Dichiului, pînă în apa Bezdeadului, pe apa Bezdeadului în sus pînă unde dă Bezdeadu pã apa Ialomiței, în sus pînă drept capul Piscanilor, pînă în vîrf, pînă în mărul cel săpat, drept la apa Bezdeadului, de-a curmezișul drept la apa Bezdealului, în

capul piscului Piscanilor, pe apa Bezdeadului în sus, iar pă apa Bezdeadului pînă iarăși în capul Piscului în pîrîu.

I s-au ales acest codru de loc, adică de un moș. Din pădure, din cîmp, din livezi, din poieni i din ce să află pă acest codru dă loc. Tot i s-au mai ales o poiană drept biserică, drept la vâlceaua Cornetului, pă vâlceaua Cornetului în sus, pă lîngă prunii cărnoși, alătura cu prunii cărnoși, până în vîrfurile vîi lui Simion. În ulm, drept pă pisc la vale spre Bezdead. Iar pînă în biserică această poiană este a lor [...] ¹, înfundată și pă aceasta ne-am împărțit noi dintre noi moșnenii care mai jos ne vom iscăli și ne vom pune și degitili, ca să se crează, iar care din noi ne vom scula pentru această hotărâlă, care ne-am hotărît dintre noi ca să o strice sau să nu o ție în seamă toată zeciuiala sau cheltuiala ce am chetuit, ori unde ar merge, ori la scaun domnesc, ori la divan, să fie tot de [...] ² și noi am întărit cu iscăliturile noastre.

1779, iulie 6.

X Eu Stan
X Eu Nedelcu
X Eu Dan
X Eu Gheorghe

Subocîrmuirea Dimbovița

Această învoială și împărțeală întru dănșii numiții moșneni făcînd-o și pentru ca după vremi să nu să mai scoale vreunul din ei zicînd altă cerere înainte-ne, viindu toți și după cercetarea ce li s-au făcut fiind mulțumiți am adevărit și noi cu iscăliturile acestea.

1779, iulie 8.

Boieri ispravnici iscăliți amîndoi.
Trecut în condică.
Copie după ocol moșiei“.

¹ Loc gol.

² Loc gol.